

Forord

TEMA: Grundlaget for Danmarks Biblioteksskoles uddannelser.

BIBLIOTEKSARBEJDE nr. 38 har som tema en diskussion af *grundlaget for Danmarks Biblioteksskoles uddannelser*. Oprettelsen af kandidatuddannelsen i biblioteks- og informationsvidenskab var det første skridt mod en uddannelsesstruktur, der svarer til universiteternes. Blandt de næste skridt er den ændring af grunduddannelsen, der nu arbejdes på. Denne nye grunduddannelse forventes at starte i 1994. Sideløbende med denne ændring samarbejdes der med universiteter på oprettelse af kandidatuddannelser inden for kulturadministration og kulturformidling samt inden for børne- og ungdomskultur. Disse ændringer og udvidelser af skolens uddannelser samt en stærkere orientering mod det teoretiske aktualiserer behovet for en diskussion af grundlaget for uddannelserne og sammenhængen mellem uddannelseselementerne. Også planerne om en ny institutstruktur reaktualiserer spørgsmålet om sammenhængen mellem uddannelseselementer og fag.

Biblioteksskolens undervisning omfatter, som bekendt, en lang række fag. Dette udspringer det mangesidige og komplekse genstandsområde, som BDI-sektoren er fikspunktet i, og som undervisningen teoretisk og empirisk må forholde sig til. Leif Kajbergs artikel **Indholdsanalyse af forskning på BDI-området i Danmark 1965-1989** giver et differenteret billede af de mange emner, den danske BDI-forskning (med biblioteksskolen som primus motor) fordeler sig på og afspejler dermed indirekte det mangesidige genstandsområde. Artiklens analyser og konklusioner peger dels på nogle centrale, stærkt opdyrkede forskningsområder (informationslagring og genfinding, klassifikation og indeksering samt informationssøgning), der kan ses under en informationsvidenskabelig synsvinkel. Dels ses det, at der ud over disse centrale forskningsområder er en række andre, der ikke "passer" ind i (aktuelle) informationsvidenskabelige teorier; men som kan siges at være "komplementære" i forhold til informationsvidenskaben. Endvidere konkluderes det, at der er en række områder, der er forskningsmæssigt utilstrækkeligt belyst. Endelig kan der peges på, at der

hverken er megen tværfaglig forskning eller megen forskning, der behandler problemer på tværs af institutionstyper.

Dansk BDI-forskning er ved for alvor at blive institutionaliseret; men den er samtidig karakteriseret ved "særfaglighed". Forskningens særfaglighed, undervisningens fordeling på mange fagområder og traditionsbestemte "kløfter" mellem opfattelser af, hvad der er det vigtigste i uddannelsen, er forhold, der gør det svært at arbejde hen mod et mere sammenhængende og tværfagligt grundlag for undervisningen. Hensigten med artiklerne **Hen mod en tværfaglig informationsvidenskab** af Søren Brier og **Formatering af undervisningsområdet** af Anders Ørom er at bidrage (beskedent) til diskussionen af teoretisk og undervisningsmæssig integration - hvilket vi ønsker inden for uddannelserne i den nye struktur. Søren Briers artikel sigter mod at definere informationsvidenskab ind i en bredere teori- og forståelses-sammenhæng end dem, der findes inden for forskellige kognitivistiske retninger. Det kommer bla. til udtryk i bestemmelse af informationsvidenskabens genstandsområde: "Hovedobjektet for informationsvidenskab (...) defineres som dokumentformidlende informationssystemers organisation som kommunikative medier i forhold til givne mål og givne kulturelle og institutionelle rammer." (I en del af sit sigte ligger artiklen i forlængelse af arbejder af Peter Ingwersen og Birger Hjørland). Brier omdefinerer informationsvidenskabens genstandsområde og udbygger dens teoretiske basis. Anders Ørom har som forståelsesramme, at informationsvidenskab (og med den informationsbegrebet) *ikke* kan gøres til grundlag for *hele* biblioteksskolens undervisning. Artiklen argumen-

terer for et kundskabsbegreb som alternativ til et informations begreb og for, at der til forståelse af det mangesidige og komplekse genstandsområde *også* kræves teoretiske tilgange, der ikke er forenelige med informationsvidenskaben.

I BIBLIOTEKSARBEJDE nr. 37 publicerede Carl Gustav Johannsen en større artikel, der undersøgte og dikuterede kvalitetsopfattelser og kvalitetsbegreber inden for bla. faglitteratur. Johannsen får i **Kvalitet og faglitteratur** svar på sin kritik af Birger Hjørlands kvalitetsbegreb. Hjørland fastholder at det afgørende kvalitetskriterium for faglitteratur er en sand eller korrekt fremstilling af det, der er genstand for det faglitterære værk. Johannsens TQM-inspirerede og brugerorienterede kvalitetsbegreb analyseres teoretisk og med hensyn til dets implikationer.

Nummerets sidste artikel, **Dansk pædagogisk forsknings repræsentation i internationale databaser, 1**, af Michael Søgaard Larsen, er en kvantitativ undersøgelse af, hvordan repræsentationen af dansk pædagogisk forskning er i internationale databaser inden for pædagogik. Blandt resultaterne er, at dansk pædagogisk forskning citeres "for lidt" i forhold til forskningens samlede volumen; men at antallet af citationer ikke er lille set i forhold til antallet af fremmedsprogede dokumenter. Endvidere at den nordiske base PEPSY (PEdagogikk og PSYkologi) har den bedste repræsentation af dansk pædagogisk forskning. Artiklen vil senere blive fulgt af en artikel, der - med udgangspunkt i det samme datamateriale - behandler indholdsmæssige og videnskabsteoretiske problemer.